

2023-06-16

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: NTN-2023-00079

Politikerinitiativ - Bättre cykellösningar på Värmdövägen

Inkom den 21 mars 2023 av Joel Lallerstedt och Maria Österholm, (Miljöpartiet de gröna Nacka)

Förslag till beslut

Natur- och trafiknämnden avslår initiativet att införa cykelgata på Värmdövägen. Trafikenheten arbetar kontinuerligt med att bevaka framkomligheten på befintlig gång- och cykelväg för att göra det så enkelt, tryggt och säkert som möjligt.

Därmed är politikerinitiativet färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

I politikerinitiativet föreslås att trafikenheten göra en översyn över trafiklösningarna på Värmdövägen, med fokus på oskyddade trafikanter och smidigare pendlingsstråk för cyklister. Exempelvis genom cykelgator – eller andra sätt för en mer likvärdig uppdelning av vägen mellan trafikslagen.

Trafikenheten ser positivt på initiativet och åtgärder som kan göra det enklare att cykla och gå längst sträckan. Trafikenheten har utrett möjligheten till cykelgata samt cykelfält på Värmdövägen under byggtid och gjort bedömningen att detta inte är lämpligt.

Trafikenheten arbetar kontinuerligt med att förbättra framkomligheten för alla trafikslag under pågående byggprojekt. Värmdövägen är inget undantag utan tillsammans med projektet ses gång- och cykellösningar kontinuerligt över för att göra det så enkelt, tryggt och säkert som möjligt.

Sedan trafikomläggningen till spårområdet har stråket för gående och cyklister blivit mer förutsägbart och tydligt och antalet korsningspunkter över Värmdövägen minskat. Värmdövägens cykelstråk har samtidigt länkats samman med Järlaledens cykelstråk som idag möjliggör en bättre tvärförbindelse än tidigare. Efter trafikomläggningen har flertalet trimningsåtgärder vidtagits. Vägvisning har förtydligats, breddningar har genomförts, belysning har flyttats och växtlighet har slyröjts. Delar av sträckan har förtydligats med linjemålning och symboler och ytterligare sträckor ska målas.

Förslagen i politikerinitiativet

I politikerinitiativet föreslås att trafikenheten gör en översyn över trafiklösningarna på Värmdövägen, med fokus på oskyddade trafikanter och smidigare pendlingsstråk för cyklister. Det kan vara att tydligare märka upp att gatuutrymmet också är till för cyklister – exempelvis genom cykelgator – eller andra sätt för en mer likvärdig uppdelning av vägen mellan trafikslagen. I dagsläget är Värmdövägen stökig där cyklister och fotgängare måste byta sida på vägen upprepade gånger.

Enhetens utredning och bedömning

Nacka kommun står under kommande år inför en stor stadsutveckling. Värmdövägen och den infrastruktur som ska förläggas under vägen kommer behöva byggas ut samtidigt som tunnelbanans två stationer Järsla och Sickla. För att möjliggöra detta kommer trafiken på sträckan att påverkas och vägar samt gång- och cykelvägar behöva flyttas. Detta på grund av de begränsningar som finns i utrymme på delar av sträckan och den yta som behövs för att kunna förlägga ledningar.

För att tillskapa en trygg och säker cykelgata bör ett antal utformningsprinciper beaktas. En cykelgata är främst tänkt att användas på mindre lokalgator med ett lägre antal fordonstrafikanter och begränsad genomfartstrafik. Vid utformning av cykelgata bör cykeltrafiken överstiga antal motorfordon på sträckan och busstrafik ska helst inte förekomma. Högsta tillåtna hastighet ska var 30 km/h och helst hastighetssäkras ner till 20 km/h för en säker trafikmiljö där motorfordon anpassar sig till cykeltrafiken. Gatumiljö bör helst var utformad så den tydligt skiljer sig från andra vägar för att tydliggöra att motortrafikanter trafikerar gatan på cyklisternas villkor. Att endast använda vägmärken bör därför undvikas.

En cykelgata på Värmdövägen skulle få konsekvenser för busstrafikens körtider vilket skulle påverka stora delar av Nacka kommuns busslinjenät och ersättningstrafik för Saltsjöbanan. Trafikförvaltning och deras bussoperatörer motsätter sig förslaget att Värmdövägen skulle regleras om till cykelgata eller måla cykelfält längst sträckan. Vägbanans bredd är mellan 6,5–7 meter vilket är det minsta måttet för att bussar ska kunna mötas och inga extrautrymmen i gatumiljön finns att tillgå. Utifrån dessa kriterier ser Trafikenheten det inte som lämpligt att reglera Värmdövägen som cykelgata eller måla cykelfält på sträckan.

Hastigheten på sträckan har reglerats om till 40- respektive 30 km/h under byggtid mot tidigare 50 vilket fortsatt möjliggör för cyklister att cykla i blandtrafik där trafiken under byggtid ska hålla en lägre hastighet. Trafikenheten arbetar kontinuerligt med att förbättra framkomligheten för alla trafikslag under pågående byggprojekt. Värmdövägen är inget undantag utan tillsammans med projektet ses gång- och cykellösningar kontinuerligt över för att göra det så enkelt, tryggt och säkert som möjligt.

Sedan politikerinitiativet skrev har flera förändringar redan skett längst sträckan då mycket av problematiken låg i förberedelsen för att kunna lägga över trafiken på spårområdet. För att möjliggöra omläggningen var projektet i slutskedet tvungna att flytta gång- och cykelvägen över körbanan mer en önskvärt.

Sedan den nya lösningen kommit på plats har stråket för gående och cyklister blivit mer förutsägbart och tydligt och antalet korsningspunkter över Värmdövägen minskat. Man har samtidigt knutit samman Värmdövägens cykelstråk med Järlaledens cykelstråk som idag möjliggör en bättre tvärförbindelse än tidigare där cyklister inte längre behöver passera över Järlabro. Detta har skapat ett ytterligare alternativ för cyklister att på ett enkelt sätt kunna välja att cykla utefter Järlaledens cykelväg som sedan ansluter till det regionala stråket från Älta och vidare in mot Stockholm.

Efter trafikomläggningen har flertalet trimningsåtgärder genomförts på sträckan för gång- och cykelvägen. Vägvisning har förtydligats, breddningar har genomförts, belysning har flyttats och viss slyröjning har genomförts för att öka sikten på problematiska platser. Delar av sträckan har förtydligats med linjemålning och symboler för gående och cyklister och ytterligare sträckor ska förtydligas med målning. När hela Värmdövägen är utbyggd kommer den framtida stadsgatan bjuda in till både promenader, cykelturer samt cykelpendling på båda sidor av Värmdövägen med breda fina gång- och cykelbanor i en grön, levande och trafiksäker stadsmiljö.

Ekonomiska konsekvenser

Initiativet medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Initiativet medför inte några konsekvenser för barn.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 16 juni 2023

Bilaga Politikerinitiativ,

Ulrika Haij
Enhetschef
Trafikenheten

Niklas Olsson
Trafikingenjör
Trafikenheten